

Toelichting

Algemeen

Inleiding

Volgens de wet krijgt het college de opdracht voor de re-integratie van o.a. bijstandsgerechtigden en Anw-ers. De wet draagt aan de raad op om een verordening vast te stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. Tevens wordt hierin de aanspraak van burgers op ondersteuning bij re-integratie geregeld.

Uit de wet vloeit voort dat – naast het re-integratiebeleid in algemene zin – in of via de verordening tenminste de volgende zaken moeten worden geregeld:

- het beleid ten aanzien van de diverse doelgroepen en subdoelgroepen;
- het beleid ten aanzien van de combinatie van werk en zorgtaken.

Uit oogpunt van vermindering van administratieve lasten is gekozen voor een meer procedurele verordening. Slechts ten aanzien van werkstages, detacheringen, loonkostensubsidies en uitstroompremies zijn algemene artikelen opgenomen; de aard van deze voorzieningen maakt regeling in de verordening noodzakelijk.

In deze verordening wordt vastgelegd op welke wijze in de gemeente het beleid bepaald wordt, hoe de verhouding tussen raad en college is alsmede enkele algemene artikelen over de opdracht aan het college, de aanspraak op voorzieningen, de inzet van voorzieningen en de rechten en plichten van de belanghebbende. Het overige wordt vastgelegd in beleidsdocumenten, nadere regels of in beleidsregels van het college.

Staatssteun

Ondanks het feit dat gemeenten beleidsvrijheid hebben met betrekking tot de inrichting van het re-integratiebeleid, worden zij toch gebonden aan de regels die de Europese Unie stelt. Dit betreft onder meer het onderwerp staatssteun, wat is neergelegd in de Verordening nr. 800/2008 (groepsvrijstelling) (was tot 29 augustus 2008 opgenomen in de Verordening Werkgelegenheidssteun (Nr. 2204/2002) en de Verordening (EG) Nr. 1998/2006 (de-minimis-steun) (was Verordening (EG) Nr. 69/2001).

De Europese regelgeving over staatssteun kan een beperking van de mogelijkheden voor het gemeentelijke re-integratiebeleid opleveren. Indien in de gemeentelijke verordening sprake is van een *generieke regeling*, worden de subsidies niet aangemerkt als staatssteun. De bepalingen uit de EG-verordeningen zijn dan niet van toepassing. Generiek wil zeggen, dat *niet op voorhand* bepaalde bedrijven of groepen van bedrijven of sectoren expliciet in de verordening worden uitgesloten van subsidiëring. De redactie van de artikelen uit deze verordening die gaan over loonkostensubsidies etc. is zodanig, dat sprake is van een generieke regeling.

Mocht niet worden gekozen voor een generieke regeling, dan zijn uiteraard wel de bepalingen inzake de verordeningen werkgelegenheidssteun, dan wel de verordening de-minimissteun van toepassing. Uitleg is te vinden op de website van Europa decentraal (www.europadecentraal.nl).

Opgemerkt moet worden, dat het bij staatssteun niet alleen gaat om directe subsidiëring vanuit de gemeente. Ook indien de gemeente een re-integratiebedrijf opdraagt loonkostensubsidies te verstrekken of detachingsbanen te organiseren, kan er sprake zijn van staatssteun.

Naast de inhoudelijke regels vragen de EG-verordeningen om uitgebreide informatiestromen richting Europese Commissie.

Voor de gemeentelijke re-integratieverordeningen die zijn opgesteld in het kader van de WWB, die als een steunregeling kunnen worden aangemerkt en die voldoen aan de voorwaarden van de genoemde Europese verordeningen, moeten gemeenten zelf aan de uit die verordeningen voortvloeiende verplichtingen voldoen.

Relatie met de Maatregelverordening

De wet vraagt tevens aan gemeenten een verordening op te stellen waarin het samenstel van de rechten en plichten van de belanghebbende wordt geregeld.

De Re-integratieverordening en de Maatregelverordening zijn nauw met elkaar verbonden. Immers, aan de plicht tot meewerken aan een traject kunnen sancties worden verbonden die gevolgen hebben voor de hoogte van de uitkering. Dit zou ervoor pleiten de beide verordeningen te integreren. Echter, de gemeente kan ook aan de verstrekking van bijstand verplichtingen verbinden, die geen directe relatie hebben met re-integratie, zoals de verplichting tot het leveren van een tegenprestatie. Dit pleit ervoor om de verordeningen te scheiden, maar wel om duidelijke verwijzingen aan te brengen.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit de wet.

Onder het in artikel 1 genoemde begrip 'algemeen geaccepteerde arbeid' worden ook de diverse voorzieningen die het college aanbiedt verstaan, zoals vrijwilligerswerk, proefplaatsing, werkstage, detachingsbanen, 'direct-werk'-activiteiten.

Artikel 2 Beleidsdocumenten

Het eerste en derde lid geeft aan dat het college, ter uitvoering van de verordening, een aantal beleidsdocumenten opstelt en ter kennis brengt van het raad. In het tweede lid is geregeld welke onderwerpen in ieder geval in de documenten aan de orde dienen te komen: een aantal hiervan vloeit rechtstreeks voort uit de wet.

Het vierde lid biedt de basis voor de verantwoording van het beleid. De wet geeft aan dat het college elk jaar een voorlopig en een definitief verslag over de uitvoering naar het rijk zendt. Deze verslagen dienen gepaard te gaan van een verklaring van de raad. Daarom is ervoor gekozen expliciet op te nemen dat er een verantwoordingsverslag aan de raad moet worden gezonden.

Het zesde lid maakt de beleidsdocumenten tot onderwerp van inspraak. In Veenendaal is de Cliëntenraad Werk en Inkomen het orgaan dat inspraak heeft. In Rhenen wordt, tot het moment dat de Verordening clientparticipatie is aangepast, gebruik gemaakt van de adviezen die de Clientenraad Werk en Inkomen Veenendaal, verstrekt.

Artikel 3 Subsidie- en budgetplafonds

De gemeente kan, om de financiële risico's te beheersen, een verdeling maken van de middelen over de verschillende voorzieningen. Dit kan in de beleidsdocumenten gebeuren. Het uitgeput zijn van begrotingsposten kan echter nooit een reden zijn om aanvragen voor voorzieningen te weigeren. Om dat wel mogelijk te maken kan de gemeente bij verordening subsidie- en budgetplafonds instellen.

De wet stelt dat het ontbreken van financiële middelen alleen geen reden kan zijn voor de afwijzing van een aanvraag. De gemeente dient dan na te gaan welke andere, goedkopere alternatieven er beschikbaar zijn. Dit houdt dus in dat er geen algemeen plafond ingesteld kan worden. Wat wel kan is dat per voorziening een plafond wordt ingebouwd; dit laat de mogelijkheid open dat er naar een ander instrument wordt uitgeweken.

Artikel 4 Algemene bepalingen over voorzieningen

In de lijn van het systeem van deze verordening strekt dit artikel ertoe enkele zaken te regelen die te maken hebben met alle voorzieningen, ook die voorzieningen die niet met name in de verordening zijn opgenomen. Het eerste lid geeft daarom aan dat de verordening geen uitputtende opsomming van voorzieningen bevat.

Het tweede lid geeft aan dat het college een voorziening kan beëindigen en in welke gevallen zij dat kan doen. Onder beëindigen wordt hierbij ook verstaan het stopzetten van de subsidie aan een werkgever.

Het tweede lid sub d biedt het college de mogelijkheid om vanuit het oogpunt van doelmatigheid een voorziening niet (langer) aan te bieden.

Artikel 6 en 7 Loonkostensubsidies en uitstroompremies

Voor het verstrekken van subsidies en van premies is een wettelijke basis in een verordening vereist. Vandaar dat er twee artikelen zijn opgenomen die deze basis bieden. Daarin is, in lijn met het procedurele karakter van deze verordening, alleen het minimale geregeld, zoals inkadering van de doelgroep en maximalisering van het subsidiebedrag. De formulering dat de loonkostensubsidie wordt afgestemd op de loonwaarde van betrokkene, is gekozen om zoveel als mogelijk te anticiperen op de Participatiewet. Hoe de hoogte wordt bepaald, wordt nader uitgewerkt in beleidsregels.

Artikel 8 Verplichtingen van de belanghebbende

In de wet is al uitgebreid aangegeven welke verplichtingen gelden bij het recht op een uitkering. Wederom uit oogpunt van kenbaarheid en consistentie zijn in het eerste lid de verplichtingen conform de wet geformuleerd.

Het tweede lid biedt de verbinding met de Maatregelenverordening WWB, IOAW en IOAZ 2013. De Verordening Maatregelen regelt het opleggen van een maatregel indien de uitkeringsgerechtigde niet aan zijn verplichtingen voldoet. Echter, voor bijvoorbeeld personen zonder uitkering, Anw-ers en personen in gesubsidieerde arbeid kan de gemeente de uitkering niet verlagen als maatregel. Daarom is in het derde lid de mogelijkheid opgenomen dat in die gevallen de gemeente (een deel van) de kosten die gemaakt zijn terug kan vorderen.

Artikel 9 Hardheidsclausule

Geen nadere toelichting.

Artikel 10 Beslissing college waarin de verordening niet voorziet

Geen nadere toelichting.

Artikel 11 Intrekking oude verordening

Geen nadere toelichting.

Artikel 12 Overgangsbepaling

Geen nadere toelichting.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Geen nadere toelichting.

Artikel 14 Citeertitel

Geen nadere toelichting.